

POLITECNICO DI TORINO
Repository ISTITUZIONALE

Notre Dame Yangn Ardndan Gelen Sorular

Original

Notre Dame Yangn Ardndan Gelen Sorular / Dinler, Mesut. - In: ARKITERA. - ISSN 1303-6874. - (2019).

Availability:

This version is available at: 11583/2810124 since: 2020-04-09T09:32:40Z

Publisher:

Arkitera

Published

DOI:

Terms of use:

openAccess

This article is made available under terms and conditions as specified in the corresponding bibliographic description in the repository

Publisher copyright

(Article begins on next page)

Mesut Dinler

18 Nisan 2019

2419 defa okundu.

0 Paylaşım

Twitter

Facebook

Pinterest

WhatsApp

Notre Dame Yangını Ardından Gelen Sorular

Notre Dame Katedrali sadece medeniyet tarihimiz açısından değil; koruma ve restorasyon disiplininin teorik ve tarihsel gelişiminin temelinde yer alan bir yapı.

Fransız İhtilali sonrasında monarşiye ve kiliseye (daha doğrusu Ancien Régime'e) yönelik nefretle birçok dini yapı ve özel mülk/saray yağmalanmakta ve yıkılmaktaydı. Bu 'vandalizm' Notre Dame gibi önemli yapılara da yönelmeye başlayınca, birçok entelektüel yıkımlara karşı çıkmaya, kiliselerdeki/saraylardaki önemli eserleri saklamaya ve depolamaya başladılar. Bu ideolojik saldırılara tepki olarak bir yandan Victor Hugo'nun Notre Dame'ın Kamburu gibi sanat eserleri; bir yandan da 'müze' ve 'miras (patrimoine)' gibi kavramlar ortaya çıktı.

Notre Dame'ın anlamı için Viollet le-Duc'un on dokuzuncu yüzyıl restorasyon uygulamalarına da bakmak gerekir. Koruma disiplininin bilimselleşmesinin öncüsü olan mimar Viollet le Duc, bir yapıyı restore ederken, o yapıyı kendi mimari diline (stiline) en uygun şekle getiriyordu. Örneğin Notre Dame Katedrali'nin restorasyonu katedralde daha önce hiç olmayan elemanların eklenmesini içeriyordu. Yangından kurtulmuş görülen çörtenler ve yangından kurtulamayan sivri kule bu dönemde eklenmişti. Viollet le Duc'un görüşleri 1930'larda eleştirilmeye başlandı, ancak öncesinde bu yaklaşım tüm Avrupa'da yaygındı.

Viollet le Duc, Notre Dame Katedrali'ni ve benzer kiliseleri restore ederken Fransız ulusal kimliğinin bir simgesi olarak Gotik Mimari'nin bir simgesini yaratıyordu. Fransız gençlerine sadece kentsel bir imaj, tamir edilerek kusursuzlaştırılmış bir tarihi bina değil, aynı zamanda da Fransız olmakla gurur duyabilecekleri bir simge bırakıyordu. 'Fransız olmak' gibi soyut bir kavramı somutlaştırıyordu. Tabii ki bayrak, marş, dil birliği reformları, vs. gibi şeyler de bu işlevi gerçekleştiriyordu, ancak anıt, miras, vs.

30 gün içinde en çok

Okunan

Yorumlanan

Sorry. No data so far.

İlgili Görüşler

[Pandemi Müzeleri ve...](#)

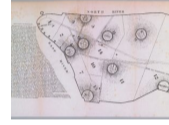
[-Zorunlu- Atölyeler: Birebi...](#)

[Karantina Altında...](#)

[Bir Türk Mimarın Bilmesi Gereke...](#)

[19. Yüzyılda Salgın...](#)

restoration)' yaklaşımı 'bir dönemin koruma anlayışı'nı gösteren yanlış uygulamalar olarak aktarılır; oysa günümüzde Türkiye'deki en yaygın uygulamalar da yine bu şekilde yapılmaktadır. Bunun sebebini günümüz Türkiye'sinde restorasyon ve ulusal kimlik arasındaki ilişkide bulabiliriz. Biz nasıl bugün Osmanlı ve Selçuklu eserlerini ulusal kimliğimizin temeli olarak restore ediyorsak; 150 yıl kadar önce Viollet le Duc de aynı şekilde Fransız kimliğinin simgesi olarak Gotik Mimarlık için Notre Dame'ı restore ediyordu.

Bu sebeple Notre Dame Katedrali'nin yanışını canlı izlerken yaşadığımız dehşetin birçok sebebi var. Öncelikle medeniyetin tarihsel gelişiminin önemli bir simgesinin yanışına şahit olduk. Bu başlı başına dehşet verici. Ancak bu dehşet aynı zamanda ulusal tarihimizi temellendirdiğimiz büyük, anıtsal, kusursuzlaştırılmış nesnelere aslında ne kadar da kırılgan oldukları anlamamızla da alakalı. Koskoca Fransa'nın Paris'inin meşhur Notre Dame'ı bile bir gecede yanabildiğini gördük! Belki de bu idraka karşı çıkmak için kısa bir sürede restorasyon için bu kadar çok para toplanabildi.

Notre Dame yangınının trajik olmasının sebeplerinden biri bu olabilir. Ancak bunun dışında, disiplin olarak da Notre Dame Katedrali'nin başına gelenler biz korumacılar için birçok soru ortaya çıkarıyor. Bunlardan ilki, risklere karşı hazırlıklı olmakla ilgili. Kentleşme, göç, turizm odaklı yatırımlar gibi sorunlar hali hazırda son 50 yıldır cevap vermeye çalışılan problemlerdi; bu problemlere -kabaca- son 10 yılda iklim değişikliğinin, deprem riskinin eklendiği söylenebilir. Son yıllardaki terörist ataklar yeni bir sorunu ortaya çıkarmıştı. Notre Dame Katedrali, özellikle güvenlik tedbiri ve risklere hazırlık konularını ön plana çıkarıyor ancak yangının sebebi anlaşılınca başka sorular da tartışılacaktır. Bununla beraber restorasyon sırasında yangınların çok nadir olmadığını da belirtmek lazım, örneğin kısa bir zaman önce Glasgow School of Art yangın sonrası restorasyon çalışmaları sırasında ikinci kez yanmıştı.

Notre Dame Katedrali restorasyon için şanslı bir yapı, çünkü neredeyse her milimetresi belgelenmiş (rölövesi çıkarılmış), ve istemediğiniz kadar ziyaretçi fotoğrafları, filmler, kitaplar, akademik araştırmalar, vs. bulunabilir. Ancak asıl sorun, herkesin bir fikrinin olması ve herkesin söyleyebileceği bir şeyler olması. Restorasyon kararlarının verilmesi diğer uygulamalardan çok daha karmaşık, çok aktörlü, çok disiplinli bir süreci örgütlemeyi gerektirecek. UNESCO'nun merkezinin Paris'te olduğunu düşünürsek, bu süreçte koruma örgütlerinin baskısının hissedileceğini öngörmek sanırım bir bilgelik olmazdı.

Her restorasyon çalışması gibi Notre Dame için de ilk olarak tespit çalışmaları yani yarattığı tahribatın ölçülüp değerlendirilmesi gerekecektir. Yangından sonra taşın mukavemetini ne kadar azaldığını anlamak için mühendisler yapıdan parçalar alacak; bilgisayar simülasyonları ile değerlendirmeler yapacak; sonrasında tedbirler geliştirecekler. Birçok kaynakta da belirtildiği üzere bir diğer sorun ise şu: yangını durdurmak için kullanılan suyun şimdi binadan uzaklaştırılması gerekecek; ancak bu birkaç 10 yıl sürebilir. Yüzeylerdeki sular hemen buharlaşabilir, ancak duvak kalınlıklarının içinde ve kılcallardaki sulardan kurtulmak belki de mümkün olmayacak ve tuzlanma sorunları baş gösterecek.

Cevap verilmesi gereken bir sorun da yapının nasıl restore edileceği. Yeni eklenecek kısımların yeni olduğunun anlaşılması ilkesi benimsenerek modern bir koruma örtüsü mü gelecek, yoksa doğruluğundan emin olunan belgeler kullanarak zarar gören kısımlar yeniden mi yapılacak (reconstruction)? Korumada yeniden yapım negatif yaklaşılacak bir uygulama olsa da, Notre Dame Katedrali gibi milli öneme sahip yapılarda uygulanması konusunda bir fikir birliği olduğu söylenebilir. Örneğin Mostar

bile hangi taşların kullanılacağı; yeni taşlar ile eski taşlar arasında görülecek farklar; yangının izlerini gösterip/göstermemek, mobilyaların ve vitrayların durumu gibi birçok konuda benzer tartışmalar gerekecektir.

Etiketler

[UNESCO](#)[Koruma](#) [Mesut Dinler](#) [Notre Dame Katedrali](#) [Notre Dame Katedrali Yangını](#) [Paris](#)[Restorasyon](#) [Restorasyon Teknikleri](#)

1 Yorum

[mehmet-berksan](#)

19 Nisan 2019, 00:00

Nasıl bir yaklaşım seçilirse seçilsin, restorasyon kuramı ve uygulaması açısından çok tartışmalar yaratacak bir uygulama olacağı kesin.

Benim merak ettiğim birkaç başka konu var:

1- Yangına ilişkin soruşturma neticesinde herhangi bir sorumlu cezalandırılacak mı? Mesela yüklenici kusurlu bulunursa ne ceza alacak?

2- Yeni tasarımın hem proje hem de uygulama süreçleri ne şekilde yürütülecek? Proje için sanırım yarışma açılacak ama kazanan projenin uygulama projeleri için fiyatlandırma nasıl yapılacak?

Uygulama için iş ihale usulü "en düşük teklifi verene" mi verilecek? (Aslında sırf bu proje özelinde değil, genel olarak Avrupa'da restorasyon projelerinin ne şekilde yürütüldüğünü çok merak ediyorum.)

[Cevaplamak için giriş yapın](#)

Bir cevap yazın

Yorum yapabilmek için [giriş yapmalısınız](#).**Haber**

[Çevre](#)
[Gayrimenkul](#)
[İnşaat](#)
[Kent](#)
[Mimarlık](#)
[Tasarım](#)
[Yapı Malzemesi](#)

Etkinlik

[Eğitim](#)
[Fuar](#)
[Sergi](#)
[Toplantı](#)
[Diğer](#)

Yarışma

[Tasarım](#)
[Öğrenci](#)
[Diğer](#)

Proje

[İç Mekan](#)
[Kentsel Tasarım](#)
[Koruma](#)
[Mimari](#)
[Öğrenci](#)
[Onarım](#)
[Peyzaj](#)
[Planlama](#)

Ürün

[Aydınlatma](#)
[Çatı Cephe](#)
[HVAC](#)
[Islak Mekan](#)
[İç Mekan Ürünü](#)
[Kaba Yapı](#)

Söyleşi

[Görüş](#)
[Kariyer](#)

KURUMSAL

[Arkitera Mimarlık Merkezi](#)
[Hakkında](#)
[Yayın Politikamız](#)
[Reklam](#)
[İletişim](#)
[Bülten Arşivi](#)

[f](#) [t](#) [i](#) [y](#) [p](#) [i](#)

[Reklam Ver](#)**[Kariyer İlanı Ver](#)****[Ürün Tanıtımı Yap](#)**